

„Dubium“ jako dubitandum (ontologicky)

Když jsou události, které si již vytvořilo svůj subjekt (resp. již se stalo subjektem), v „akci nazdařbůh“ nenarazí v určité chvíli a na určitém místě na „nic“, resp. narazí na toto „nic“ jako na „prázdnost“, jako na „mezeru“ mezi událostmi, nemůže eo ipso reagovat na toto „nic“, jako by to bylo přece jenom „něco“, ale ocitá se v situaci nerozhodnutí. To by ovšem nebylo možné, kdyby ona mezera přece jenom nebyla „něco“. Je totiž rozdíl mezi tím, když jsou události reaguje na jinou událost, aniž by přede bylo rozhodnuto, jak bude reagovat, a na druhé straně mezi tím, když jsou události se ocitne v situaci či ve stavu naprosté nerozhodnutí (Zustand der Unentschiedenheit), tedy ve stavu, kdy tato nerozhodnutí není „omezena“ ani žádným událostí druhým. Námítka, že v takovém případě nemá smysl mluvit o „reakci“, je nepochybně chybná, protože „prázdnost“ mezi událostmi není skutečným prázdnotou, tj. nicotou (prostorově a časově omezenou), nýbrž představuje vždy místo v „poli“, vytvářeném jako událostí-jednou samou, tak dalším (ostatními) událostmi, které sice také mají své meze či hranice, a to v čase i v prostoru, ale zároveň vytvářejí spolu s dalšími jakési kolektivní „pole“ (podle pravidla, že žádnou událost-jednou nemůžeme – zejména pak na kvantové úrovni – lokalizovat a temporalizovat na určité místo v prostoru a v čase. Nerozhodnutí (tj. naše „dubium“) je navíc místem, kdy se může objevit (emergovat) něco nového, co vůbec nepotřebuje okamžitého spojení resp. srůstání s něčím jiným v té chvíli jedním (daným) a co je prostým zvnějšněním nepředmětného. – Jak je zřejmé, pokouším se vymezit ono „dubium“ nikoli jako nerozhodnutí mezi několika relativně rovnocennými „výzvami“ ze strany okolních událostí, ale právě jako „mezeru“, dovolující vstup do světa konkrétních skutečností něčemu, co tu nejen samo nikdy nebylo, ale co tu leda až druhotně může zapojovat něco s dosavadními konkrétními skutečnostmi do výstavby svého uskutečňování (nabývání předmětné stránky). Jedna událost, které se dostává do situace nerozhodnutí v tomto radikálním smyslu, může reagovat jen jako metodicky skeptické, ale pokud se jeho skepse (dubium) prohloubí až do „absolutnosti“, ochromí to nejen jeho aktivitu, ale přímo jeho jedinou (či událostnost – prostě se přestane dít, odehrávat, přestane být skutečností, „realitou“).

(Písek, 150225-2.)